

- NIEUWE FIDE REGELS VOOR DE SCHAAKSPORT

Regels voor normale partijen

De promotie

De promotie is ingrijpend veranderd. Waar je vroeger misschien een opmerking kreeg van de wedstrijdleider als je de promotie niet correct uitvoerde (zijnde de pion schuiven naar het promotieveld en vervolgens deze inwisselen voor een promotiestuk) is het nu toegestaan om direct het promotiestuk te plaatsen op het promotieveld en de pion weg te nemen.

Als de klok wordt ingedrukt als de pion nog niet vervangen is door een promotiestuk, dan is dit een onreglementaire zet en kan dit dus bestraft worden volgens de gangbare straffen. Nieuw hierin is dat de pion verplicht moet omgewisseld worden door een dame (dus de speler heeft niet meer de keuze voor een ander promotiestuk).

De klok indrukken vooraleer te zetten

Dit is verboden en dient bestraft te worden.

J'adoube

Het is verboden om stukken recht te zetten in de tijd van de tegenstander.

De verzuimtijd

De Nederlanders noemen de tijd dat men afwezig mag zijn vooraleer er een forfait wordt uitgesproken, de verzuimtijd. Nieuw is dat dit in het toernooireglement dient opgenomen te worden. (Bij gebrek in het toernooireglement is dit nul minuten.) Wat niet meer in het FIDE-reglement staat en wat daarom best wel in het toernooireglement vermeld wordt, is ten opzichte van wat die verzuimtijd bepaald moet worden: vanaf het vooraf aangekondigde beginuur (vb. 14u) of vanaf het moment dat de arbiter de partijen laat beginnen (vb. dit kan 14u05 zijn).

Wat er terug instaat, is dat de arbiter anders kan beslissen met het toekennen van de forfait na het einde van de reglementaire verzuimtijd. Hij zou dus in geval van bewezen overmacht de verzuimtijd kunnen verlengen of zelfs de kloktijden (geheel of gedeeltelijk) kunnen aanpassen.

Onreglementaire zet

Vroeger verloor men de partij bij de derde onreglementaire zet in dezelfde partij door dezelfde speler. Nu is dit al bij de tweede zet. (En opgepast, een pion op de achterste rij laten en de klok indrukken kan bijv. al de tweede keer zijn, waarmee de partij dan ook ten einde is. Bij de eerste onreglementaire zet krijgt de tegenstander nog altijd twee minuten tijd bij.

Voor alle duidelijkheid, indien spelers bij een onreglementaire zet zelf de situatie oplossen, dan kan men geen twee minuten krijgen en dan telt deze ook niet mee. De hogervermelde uitleg is enkel indien een onreglementaire zet bij de arbiter geclaimd wordt.

Onterechte remiseclaim

Indien een speler vroeger remise had geclaimd volgens 3 maal dezelfde stelling of volgens de 50-zetten-regel, maar deze claim was onterecht bevonden, dan kreeg zijn tegenstander 3 minuten tijd bij. Nu is dit 2 geworden. (Alle tijdsstraffen worden naar 2 minuten geharmoniseerd.)

Remise

Om remise te claimen, moet de speler niet meer zijn klok stilzetten (dit mag wel). Maar indien hij dit niet zelf doet, dan moet de arbiter dit wel doen.

3 maal dezelfde stelling en 50-zetten moeten geclaimd worden bij de arbiter. Echter indien geen remiseclaim binnenkomt bij de arbiter, dan mag deze zelf de partij remise verklaren als er 5 maal dezelfde stelling is gekomen of dat de voorwaarden van de 50-zetten-regel ook nog vervuld zijn na 75 gespeelde zetten.

QuickPlay Finish

Het oude artikel 10.2 is naar Appendix G verwezen. Echter in het toernooireglement dient te staan of dat QuickPlay Finish in aanmerking komt (G2) (indien het daar niet vermeld staat, dan worden de partijen zoals in snelschaak beslecht: de speler die door de vlag gaat, verliest zonder dat hij kans heeft om remise te claimen). Als QuickPlay Finish in aanmerking komt (dit wil zeggen dat een speler met minder dan 2 minuten kan claimen), dan dient verder ook nog vermeld te staan hoe dit moet opgelost worden (G4 of G5). In ieder geval is het een remise-aanbod. Indien deze geweigerd wordt, dan geldt ofwel de oude manier van artikel 10.2 (dit is G5) (niet te winnen op een normale manier of tegenstander doet geen winstpogingen, dan remise; uitstellen en eventueel 2 minuten geven aan de tegenstander, verder laten spelen en een beslissing nemen voor of nadat een vlag is gevallen; verwerpen en verplicht 2 minuten geven aan de tegenstander). Hier bepaalt de arbiter de uitslag. Ofwel worden de kloktijden overgebracht naar een nieuwe elektronische klok met (vb.) een Fischertempo van 5 sec. per zet. De tegenstander krijgt nog 2 minuten en de partij gaat dan verder. Hier bepaalt het bord en/of de klok de uitslag.

Spelersgebied

Iets wat iedereen al wist, maar nu staat het echt in het reglement, de toiletten behoren ook tot het spelersgebied.

Analyseren

Spelers die zelf nog een partij aan het spelen zijn, mochten vroeger hun partij absoluut niet bespreken of analyseren met anderen. Deze spelers mogen nu ook niet mee analyseren in partijen van andere spelers.

De mobiele telefoons of andere elektronische communicatiemiddelen

Conform artikel 11.3.b van de FIDE-regels voor het schaakspel mag een speler tijdens zijn partij geen mobiele telefoon of ander elektronisch communicatiemiddel hebben in het spelersgebied. Als vastgesteld wordt dat hij tijdens zijn partij toch zo'n toestel het spelersgebied heeft binnengebracht, dan verliest hij de partij en zijn tegenstander wint.

Niet voor alle Belgische toernooien en kampioenschappen is dit artikel toepasbaar. Daarom dat het volgende reglement van toepassing is voor alle Belgische kampioenschappen:

In gesloten (round-robin) kampioenschappen waar normen kunnen behaald worden, zal de organisatie

een tafel op een veilige plaats voorzien waar alle deelnemers al hun mobiele telefoons of ander elektronisch communicatiemiddelen op eigen risico kunnen achterlaten. Indien wordt vastgesteld dat een speler tijdens zijn partij nog zo'n toestel in het spelersgebied (maar niet op die tafel) heeft, dan verliest hij de partij en zijn tegenstander wint.

In andere kampioenschappen mag een speler tijdens zijn partij een mobiele telefoon of ander elektronisch communicatiemiddel uitgeschakeld op eigen risico in de speelzaal meebrengen, maar hij mag deze niet op zich dragen. Mogelijke voorbeelden zijn langs het bord, in zijn jas (die aan de kapstok of aan zijn stoel hangt) of in een (hand)tas. Uiteraard mogen deze toestellen (al dan niet via de jas of (hand)tas) tijdens de partij niet meegenomen worden buiten de speelzaal. Indien wordt vastgesteld dat een speler tijdens zijn partij toch zo'n toestel op zich draagt, dan verliest hij de partij en zijn tegenstander wint.

Indien vastgesteld wordt dat zo'n toestel niet uitgeschakeld in de speelzaal is, dan krijgt de spelende eigenaar 10 minuten in mindering. Indien er hierdoor een tijdsoverschrijding voorkomt, dan verliest hij de partij en het resultaat van zijn tegenstander wordt door de arbiter bepaald.

Indien dit in de loop van de partij een 2de maal gebeurt dan verliest de eigenaar de partij en wordt het resultaat door de wedstrijdleider bepaald.

Indien in alle voorgaande gevallen een default-time is voorzien en een speler betreedt de speelzaal na het begin van de partij, dan mag hij zich nog in regel stellen met betrekking tot de mobiele telefoon of andere elektronische communicatiemiddel voordat hij zijn eerste zet doet.

Beroep

Een speler kan in beroep gaan (dus nu ook in geval van QuickPlay Finish), en ook als hij zijn notatieformulier ondertekend heeft.

Straffen

Aan het rijtje van de mogelijke straffen is er een straf bijgekomen, zijnde een boete op voorwaarde dat deze in het toernooireglement vermeld staat.

Notatie

De korte (Algebraïsche) notatie blijft nog steeds van kracht. Enkel hoeft men nu niet meer een 'x' bij het slaan van een stuk te noteren (dus het mag, maar moet niet).

Rapidregels.

De belangrijkste wijziging is dat bij het rapid een onreglementaire zet kan geclaimd worden (en bijgevolg dat er weinig verschil meer is tussen rapid en snelschaak).

Wanneer snelschaak, wanneer rapid, wanneer normaal?

Indien de totale tijd (en bij increment wordt dit berekend op 60 zetten increment) 10 minuten of minder bedraagt, dan is het snelschaak. Indien het meer dan 10 minuten is, maar minder dan één uur, dan is het rapid. En vanaf één uur is het normaal tempo.

Supervisie

Als voor alle rondes in hetzelfde toernooi één arbiter maar maximaal 3 bordes moet controleren en elke partij wordt genoteerd door (een assistent van) de arbiter en de partijen worden ook nog via elektronische hulpmiddelen vastgelegd, dan is er voldoende supervisie en in dat geval gelden de normale regels voor het Schaakspel. In het andere geval is er onvoldoende supervisie en dan gelden de volgende specifieke regels.

Foutieve opstelling van het bord of de stukken of foutieve instelling van de klok

Tot aan de 10de zet van zwart kan dit nog gecorrigeerd worden (vroeger 3de zet à nu meer tijd om een verkeerde increment te zien).

Als een toren verkeerd staat, dan mag men niet rokeren met die toren. (Vroeger wel.)

Onreglementaire zet

Een niet-geldige zet is pas onreglementaire van zodra de klok is ingedrukt.

De arbiter MOET ingrijpen als hij dit opmerkt en als de tegenstander nog aan zet is.

Als de arbiter niet ingrijpt en de tegenstander is nog aan zet, dan mag hij de winst opeisen.

Als de arbiter niet ingrijpt en de tegenstander is niet meer aan zet, dan mag de onreglementaire zet niet meer teruggenomen worden behalve als beide spelers zonder interventie van de arbiter dit zo overeenkomen.

In elk geval is het zo dat de speler verliest, behalve als de tegenstander geen matmateriaal meer heeft, waarna het remise is.

Speciale gevallen van onreglementaire zetten: als beide koningen schaak staan of als de pion op het promotieveld blijft, dan wacht de arbiter één uitgevoerde zet af. Als de onregelmatigheid blijft, dan verklaart hij de partij remise.

Vlagval

De arbiter moet vlagval melden.

Als hij dit niet ziet, dan mag een speler claimen dat zijn tegenstander door de vlag is gegaan. Hij krijgt de winst toegekend, als hij zelf nog tijd heeft en hij ook nog matmateriaal heeft.

Als beide vlaggen gevallen zijn, dan is het remise (opgepast: dit is de Belgische interpretatie. De Nederlandse interpretatie, gebaseerd op <http://www.chesscafe.com/text/geurt186.pdf> Vraag/Antwoord 4 van Jörg Weisbrod, is

dat als te achterhalen is (vb. arbiter/spelers/getuigen zagen dit of aantoonbaar op elektronische klok) wiens vlag het eerst gevallen is, dan is het alsnog verlies voor de speler wiens vlag eerst viel op voorwaarde dat zijn tegenstander nog matmateriaal heeft).

Snelschaakregels.

Supervisie

Als voor alle rondes in hetzelfde toernooi één arbiter maar maximaal 1 bord moet controleren en elke partij wordt genoteerd door (een assistent van) de arbiter en de partijen worden ook nog via elektronische hulpmiddelen vastgelegd, dan is er voldoende supervisie en in dat geval gelden de normale regels voor het Schaakspel. In het andere geval is er onvoldoende supervisie en dan gelden de regels van rapid.

Straffen

Alle straffen die op 2 minuten staan in de normale en rapidregels, zijn nu maar 1 minuut.

Als je het mijn vraagt, zijn niet alle wijzigingen goed doordacht. Als speler zul je je op voorhand moeten bevragen wat het toernooireglement is. Ik verwacht dat sommige clubs hun oude regels willen toepassen en dat ze hierdoor een heus toernooireglement gaan opstellen. Andere vergeten dan weer een toernooireglement op te stellen, waardoor dan het huidig reglement geldig is. En zo kan het zijn dat het één toernooi zulke regels hanteert en ander zo. Dit maakt het er voor zowel de spelers als voor de wedstrijdleider van dienst niet gemakkelijk op. Maar het allerbelangrijkste is dat jullie kunnen en willen spelen voor jullie plezier en dat fair-play en gezond verstand moet overheersen.